

Učiteljski tovariš

Stanovsko politično glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov na uračamo. Ne frankiranih pismen ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtak. Naročnina letno 60 Din za inosmatov 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. šek. rač. 11.153. Telefon 3113

Jubilej Učiteljskega pevskega zbora

Prvo desetletje UPZ

Učitelj brez petja! Ne, tega si ni mogoče misliti. Prav gotovo je bil prvi učitelj tudi pevec in za njim so bili pevci vsi njegovi tovariši. Skozi stoletja, po vsem svetu. In tako je še danes, in tako bo najbrž vedno. Tudi zgodovina slovenskega učitelja je že od samega začetka tesno povezana z našo glasbeno zgodovino. Ni bilo malo učiteljev, ki so orali na našem glasbenem polju in ki so sejali in celo, ki so želi, kljub temu, da učiteljevo setev požanjejo navadno drugi. Ni bilo malo učiteljev, ki so postavljali temelje za uspešno graditev slovenske glasbe, kakršna je danes

je vodil vse koncerte prof. Srečko Kumar. 14. I. 1928. I. je bil koncert v Zagrebu, 6. II. v Ljubljani, 18. III. v Celju, 12. VIII. v Ljubljani, 7. I. 1929. I. zopet v Ljubljani, 2. III. v Mariboru, 3. III. v Trbovljah, 8. V. v Ptuj ob priliki 60 letnice učiteljskega društva, ob priliki kongresa UJU, 17. VIII. v Zagrebu, avgusta v Ljubljani. V leto 1930. je padla českoslovaška turneja UPZ. Od 27. III. do 7. IV. je UPZ pel v Č. Budjeovicah, v Plznju, Pragi, Hr. Kralove, Olomucu, Brnu in Bratislavi. Bilo je to 10 koncertov s tremi matinejami za šolsko mladež. 10. V. je UPZ pel v Ljubljani

Učiteljski pevski zbor ob desetletnici.

in kakršna bo v bodočnosti. In še danes grade in dvigajo našo slovensko, našo jugoslovansko glasbeno, v prvi vrsti pevsko umetnost, s tako idealno nesebičnostjo in požrtvovalnostjo, kakor nihče drugi. Živ, nepobiten dokaz za to je že prvo desetletje učit. pev. zbora.

L. 1925. je bilo v Ljubljani osnovano »Društvo glasbenih učiteljev«. Na njegovo pobudo in v njegovem okviru so se učitelji pevci zbrali k ustanovnemu občnemu zboru 1. novembra 1925. I. ter se organizirali v učiteljski pevski zbor pod okriljem »Društva glasbenih učiteljev«. Ze takoj spočetka je šteje ta učit. pev. zbor 120 pevk in pevcev. Glasbeni učitelji s predsednikom prof. M. Bajukom na čelu so pevke in pevce preizkusili in takoj pričeli s pevskega vajami. 6., 7. in 8. decembra se je vršil že drugi pevski tečaj. Glavni pevovodja je bil Srečko Kumar, ki je, brez dvoma, prvi dal pobudo »Društvu glasb. učiteljev« za ustanovitev učit. pev. zbora.

pri matineji in večernem koncertu, 17. VII. v Novem mestu ob priliki pokrajinske skupščine, 7. XII. v Trbovljah, 8. XII. v Brežicah. Tudi l. 1931. je koncertov bogato. 5. I. je bil koncert v Ljubljani. Od 3. III. do 11. III. je bila turneja po Vojvodini z uvodnima koncertoma v Zagrebu (3. III.) in v Beogradu z matinejo (5. III.). Nato so sledili koncerti: Novi Sad (6. III.), Bačka (7. III.), Vukovar (8. III.), Brod (9. III. Osijek (10. III.) in Sisak (11. III.). Decembra, od 6. do 8., je pel ženski zbor UPZ v Karlovcu (tudi matineja), v Petrinji, Črnopolju (matineja) in v Novem mestu. V l. 1932. so bili trije koncerti: 7. III. v Ljubljani, 5. XI. v Mariboru, 6. XI. v Celju; tudi v l. 1933. trije: 8. V. v Ljubljani (ženski zbor), 6. XI. v Ljubljani in 7. XI. v Zagrebu. Leto 1934. je bilo za UPZ leto kriz in težkih preizkušenj. Vodstvo zbora je prevzel sedanji pevovodja Milan Pertot. UPZ je srečno preстал svojo bolezen. Ako je ostalo l. 1934. brez koncertov, je bilo pa zato l. 1935. kon-

Srečko Kumar, dirigent do leta 1934

E. Adamič, sedanji predsednik.

M. Pertot, sedanji dirigent.

Aprila meseca, 1. 1926. se je učiteljski pevski zbor osamosvojil ter pričel pod predstvom prof. M. Bajuka in pevovodstvom prof. Srečka Kumara samostojno pot kot »Pevski zbor slovenskega učiteljstva«. Prvi koncert je priredil 10. aprila v ljubljanskem Unionu in drugi dan prvo matinejo istotam. V 1927. letu je UPZ imel štiri koncerte: 19. VI. v St. Vidu, istega dne zvečer na Viču, oba je vodil prof. M. Bajuk, 6. VII. je priredil ob priliki pokrajinske skupščine UJU koncert v Kranju pod vodstvom prof. A. Gröbminga. 22. V. pa v Trbovljah pod istim vodstvom. Od tedaj dalje pa do maja l. 1935.

certov tem bogatejše. UPZ se je podal na turnejo po južni Bolgariji. 16. V. je pel v Sofiji, 17. V. istotam za šolsko mladino, v Plovdivu 18. V., v Stari Zagori 19. V., v Kazanliku 20. V.; 21. V. je priredil tam tudi matinejo, 22. V. je koncertiral v Slivenu, 23. V. v Burgasu, v Jambolu pa je končno imel dva koncerta: 25. V. in 26. V. (matineja). Izmed vseh desetih let najkritičnejše pa je tekoče. Učiteljska društva so zaradi težkih materialnih izgub hotela UPZ odtegniti svojo podporo. Vendar do tega, hvala tovariški uvidenosti, ni prišlo. UPZ je zamožgel prirediti kratko turnejo. Pel je 7. III. v Murski Soboti, 8. III.

VSEBINA:

Jubilej Učiteljskega pevskega zbora: Prvo desetletje UPZ. — Spored koncerta UPZ v Rogaški Slatini. — Slike članov UPZ od njegove ustanovitve. — Kramljanje ob desetletnici našega zbora.

LISTEK: Značilnosti iz UPZ.

Ustanovni občni zbor Pedagoškega društva. »Primitve denuncianta.«

Splošne vesti. — Listi o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU. — Naša gospodarska organizacija. — Mladinska matica. — Šolski radio. — Učiteljski pevski zbor JUU. — Učiteljska tiskarna. — Stanovska organizacija JUU. — Iz društva.

Spored koncerta v Rogaški Slatini

6. junija 1936 ob 15. uri.

Tajčević Marko: Četiri duhovna stiha.

I. in IV. stavek.

Lajovic Anton: Bolest je kovač.

Adamič Emil: Vragova nevesta.

Osterc Slavko: Ko sem ja služil.

Matetič-Ronjgov Ivan: Čače moj.

Lajovic Anton: Medved z medom.

Slavenski Josip: Slepačka.

Mokranjac Stevan: Kozar.

Adamič Emil: Mlad junak.

Adamič Emil: Bog je ustvaril zemljico.

Kaj pa delajo ptički.

Po vodi plava.

Hubad Matej: Škrjanček poje.

Zganec Vinko: Dil dil dudu.

Adamič Emil: Vse mine.

Potrkan ples.

Dirigent: Pertot Milan.

je tam priredil tudi matinejo za šolsko dečo, 8. III. je pel popoldne v Ljutomeru, zvečer pa v Ptuj. Za 6. VI. pripravlja UPZ koncert v Rogaški Slatini. Z njim želi zaključiti uspešno delo svojega prvega desetletnega obstoja. Poleg navedenih koncertov je imel UPZ pet radio koncertov in v vseh desetih letih eno samo zabavno prireditev (5. I. 1930.). V desetih letih zamore torej registrirati UPZ 72 glasbenih prireditev. Povprečno je imel torej na leto okoli 7 resnih umetniških koncertov. Kateri pevski zbor v naši domovini se zamore ponašati še s takim plodovitim delom? In vsak drugi pevski zbor bi to delo lažje izvršil, kakor UPZ. Pevke in pevci UPZ ne sede tako lepo na enem kraju, kakor pevke in pevci drugih zborov. Ti lahko pridejo k pevskim vajam, kadar se to zazdi pevovodji. Šaj so vedno pri rokah. Naši ljudje pa so

razkropljeni po vsej banovini in sestati se zamorejo komaj za najnujnejše potrebe. Vendar so prihajali k vajam pod najtežjimi pogoji. Preko 300 vaj, včasih po dve na dan in več dni zaporedoma, so potrpežljivo presedeli in peli do onemoglosti. Program UPZ pa zato obsega tudi dela skoro vseh jugoslovanskih komponistov z njihovimi najboljšimi, po veliki večini nalašč za UPZ napisanimi deli. UPZ je pel dela: Adamiča, Bravničarja, Dugana ml., Foersterja, Gallusa, Gotovca, Grgoševića, Hubada, Hristića, Jenka, Kogoja, Konjeviča, Kreka, Krstića, Logarja, Ljadova, Lajovica, Matetiča, Mokranjca, Manojloviča, Milojeviča, Osterca, Papandopula, Premrla, Ravnika, Sattnerja, Stolcer-Slavenskega, Skranjca, Šivica, Svare, Tajčevića in Zganca. Okoli 140 zborov mešanih, moških, ženskih, a capella in s spremljevanjem klavirja zna danes UPZ, v resnici zna še danes, ne samo, da jih je znal in pozabil. Tudi glede bogastva repertoarja in njega točne izvedbe prekaša UPZ marsikateri prvovrstni jugoslovanski pevski zbor. Arhiv UPZ pa vsebuje še mnogo neizvajana in najnovejša zborovska dela jugoslovanskih komponistov. Vsa pridejo v najbližji bodočnosti na vrsto.

Od ustanovitve UPZ pa do februarja 1929. I. je bil predsednik zbora M. Bajuk, od februarja do avgusta istega leta Andrej Sežun, od avgusta 1929. I. do 11. maja 1930. I. Tit Grčar, od tega dne do 29. marca 1933. I. Drago Supančič, od 29. marca do julija tov. Miheličeva, od julija 1933. do julija 1935. Ivan Dimnik, od tedaj do danes pa končno Emil Adamič. Na srečo zbora so se manj pogosto menjavali dirigenti. Od začetka do l. 1934. je vodil zbor Srečko Kumar, izjemoma sta vodila v tem času nekaj koncertov M. Bajuk in A. Gröbming. Za Sr. Kumarjem je prevzel vodstvo Milan Pertot, ki zbor vodi še danes in ki ga bo, tako upajmo, spretno in uspešno vodil še marsikatero leto.

Dosedanji predsedniki UPZ

A. Sežun.

Prof. M. Bajuk.

T. Grčar.

D. Supančič.

I. Dimnik.

J. Miheličeva.

